

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

A ante X

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97861](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97861)

cerno. *Afra*. Ludos hinc auscultant proenl. Auscultare etiã veteres p oscultari dicebant. *Plan*. Et inter se auscultant z columbas fuisse os cum ore conferunt. Et tunc ab osculo: hoc est ab ore deducitur. q̄ auscultum dicebant.

Auspiciũ. q̄st auiis specium. ab auiũ specione d̄z sicut anguriz q̄st auium gariũ. ab auiũ gariũ z voce vel gariendo. *Auspi* aui ab auiũ volatu fit. Duo sunt auspicioz ḡna. Unũ ad oculos alterũ ad aures ptinens. Ad oculos volatus. ad aures vox auiũ. *Tibresias* thebanus p̄mus auspicia auiũ inuenit. Vide et̄ in dictiõẽ angur. *Virg*. in ptate posuit. Eõem hunc egopplim paribusq; regamus auspicijs. Ab eo qd̄ p̄cedit ad id qd̄ sequit̄ q̄ usdẽ auspicijs creati consules parem habent potestatem. *Auspiciũ* antiqui curiosissime obseruabant. adeo vt̄ nihil publice sine auspicijs nec domi nec militie gereret. Unde auspiciũ capitur q̄stq; p̄o ductu z fortuna. qz̄ dux belli anteq; iret in expeditionem auspicia capere solebat. Quandoq; capitur p̄o p̄sagio.

Auspices qui auspicio p̄sunt. quos idẽ esse qd̄ augures. *Li*. his verbis declarat. Quid de auguriz loquar: tuẽ partes sunt. Tuum inquit auspicioz patrociniũ esse d̄z. Quãob̄ẽ hi augures auspiceq; dicebant: z auspices q̄ p̄positi sũt celebrant diez omibz̄ ex pte viri. Nã ex parte vxoris p̄nuba d̄z qz̄ auspiciũ p̄ nuptijs capere solebat. Aliqñ̄ auspice capit̄ p̄ eo qd̄ dux militie est. *Doza*. Nil desperandũ teucro duce z auspice.

Auspicioz. auspiciũ capio. vel incipio tam in bonũ q̄ in malũ. p̄ p̄terea q̄ nihil veteres rei magne ordiebãtur nisi auspiciõẽ Sue. *In Aug*. Militiã auspiciõibus non tribunatũ modo legionũ. sed et̄ p̄fecturas alarũ dedit. i. militiã incipientibus z felicis auspicio inchoãtibz̄. *Ply*. lib. vij. Et homo infeliciternatus manibusq; pedibusq; deuinctis. aial ceteris impaturum a supplicijs vitã auspicant. *Lolli*. xii. Possit ab idibus *Januaris* auspiciũ culturarum offã. *In* auspiciũ nõ auspiciũ visitatez est veteribus sic dicere si quid aliqñ̄ aliter euenisset q̄z vellent auspiciã rem dicimus q̄ auspicijs p̄bata est. *Auspiciõ* aduerbiũ. *Teren*. Nauid auspiciõ huc me appuli. i. nõ feliciter. *Quin*. Itaq; apud illos. *Domerus*. sicut apd̄ nos. *Virg*. *Auspiciõ* sũmũ d̄derit exordiũ. i. felicissimũ

Auster. ventus meridionalis ab hauriendis aquis dicitur licet q̄stq; non aspiret in principio. Nã nebulosus atq; burmetus est qd̄ et̄ notus grece eadẽ ratione appellatur. qm̄ vdr̄ic latine humor d̄r. Põnit tñ̄ q̄stq; p̄o alijs v̄etis. Ab auster sunt duo adiectiua: *Australe*. z *austrinũ*. Sz̄ hoc nõ absurdẽ per b̄ scribi videtur.

Austerus. a. um. pe. p̄o. greca dictio q̄ apud nos significatur acre asperũ z imite. *Doza*. in *Ser*. *Molliter* austerum studio fallente laborem grece αυστρος

Austro. stras. siḡt̄ humecto *Plan*. *Austrati* ad ignẽ sedent. **Austrum** radus rote. *Lucre*. lib. v. Ut fluiuius versare rotas atq; austra.

Ausugani ppli sunt inter *Seltria* z *Tridentum* ab ausugo oppido dicti. Nunc vallis sugana vulgo appellari solet.

Autediunctio separatiua: vt̄ aut onerat accipiunt venientũ aut agmine facto. Aliqñ̄ dubitatiua. vt̄ aut libũ volo: aut p̄riũ. Si semel subiciatur diminutiua e: vt̄ aut age diuersas. Nõ enim grauiusimum erat. *Iuno* aptauit. Aliqñ̄ cõiunctiua. vt̄ aut da mihi tu magne pater diuum miserere.

Automedon. pe. cor. nomen aurige acbillis.

Autolecythus. pe. cor. mendicus scarra. grecum est αυτολεκυθος sed ανκυθος est vt̄ vxocolus olei αυτος ipse: quoniam nec aliud possidet aut *Suidas*. Ideo *Iuuen*. de *codro* vxocoli ser: z subdit. και γαρειχορ ενταϊς ανκυθοϊς αργυρια z multa alia.

Autographũ dicim̄ pp̄ria ipsius manu scriptũ greçi αυτογρ̄ ipm̄ dñt̄ γραφο̄ scribo. Un̄ autographa epla apud *Sue*. *I Aug*. ipsius manu scripta siḡtur. *Antigrapha* v̄o rescripta.

Autocineton. penul. produ. grece αυτοκινητο̄ seipsũ mouens z non ab alio mouetur.

Automata sũt infra arte mechanica ita subtiliter fabricata vt̄ sua sponte: nullaq; apparente cã moueant: q̄lia sunt horolo

gia machineq; verfatiles. *Automaton* eni interpretat̄ vltro neum z sue spontis. *Scribit* *Uictru*. hydraulicas machinas z a quarũ expressionẽ automatas a *Tesibio* p̄mo reperas fuisse vbi automata appellat̄ mechanica infra que per semetipsa moucantur. *Mors* nãlis z fatalis dicitur a *Demofidene* αυτοματο̄s quasi sue spontis z nulla extrinsecus vi coacta *Demetrius* moschus laconicus λεγεται τοι αυτοματα το εσθματι τοι ποιεϊν.

Autonomus. pe. cor. qui viuit suis legibus *Autonomia* libertas viuendi suis legibus παρα το ve uo vo uoc.

Auturgus artifex per seipsũ faciens. *Auturgia* manualis operatio ab αυτος και εργαζομαι.

Autopyrus. sermentum dicitur qui zymitis.

Automo. as. penul. cor. existimo meo affirmo. *Plan*. Nisi hoc ita factum est perinde vt̄ factum esse automonõ causaz dico eum quem similes probzi.

Autinus. dici putat̄: qz̄ tũc maxie angeant̄ hoĩũ opes coactis agroꝝ fructibus. *Dinc* autiniale adiectiũ vt̄ tẽps autina le. z idẽ per c̄ scribendũ est ciab auctus. a. um. dicitur.

Auxiliũ ab angeo: qm̄ angebat̄ numerũ bi qd̄ accedebãt alienigenẽ. pp̄rie eni d̄: socioꝝ cũ legidẽ ex romanis ost̄et. *Inde* *Uege*. li. ij. de re mi. *Auxiliares* ex diuersis locis veniũt: z le gionibz̄ p̄ auxilia tanq; leuis armatura in legidẽ iungebant̄: vt̄ in his p̄liandi magis adimiculũ eẽt q̄ principale. *Inde* apud historicos legionarij z auxiliarij discretim penuntur.

Auxiliaris. z auxiliarius vtrũq; d̄z p̄o eo qui in auxiliũ aliuus venit. *Astinus* pol. *Militem* non modo legionariũ sed ne auxiliariũ quidem vllum quoq; misit.

Auxiliari siḡt̄ a diuare auxilio eẽ: z tã actõ qd̄ ost̄ruit. qm̄ qz̄ et̄ ḡto. *Pier*. in *Esia*. *In* die salutis auxiliatus sum tui.

Auximũ. piceni v̄bs. a qua auximates populi dicti sunt. vt̄ inquit *Stra*. *Uulgo* osmum dicitur.

Aramenta. carmina q̄a salis in vniuersos hoies cõponebat̄. *Arinomantia* genus magice diuinationis p̄ dolabellas securẽs q̄s greci arimas vocant. Un̄ *Ply*. lib. xxx. scribit peluibz̄ securibz̄ ac multis alijs modis diuina magos promittere.

Arare antiqui p̄o nominare posuerunt.

Axis pp̄rie siḡt̄ diametron mudi. Est eni linea q̄ ab vno mudi cardine in alterũ tendit. *Apule*. i. cosmo. *Los* polos dicimus a qb̄ velut a cardinibz̄ axis est duct̄ d̄misor z discriminator mudi. Orbẽ terre i mediocet̄ ost̄itues Duo sũt axes qui z cardines d̄r qz̄ circa eos rotari orbis videatur: z poli a grecis vocant̄. Nã vt̄ qdã putant axis ab agẽdo. i. mouẽdo de ducit̄. *Et* axis p̄egerit veteres vsurpare. *Unus* australis: siue antracticus hoc est arctico oppositus qd̄ terre obiectu a nobis cerni nõ p̄t. *Alter* septentrionalis siue arcticus: siue arctous aut boze? qd̄ nũq; occidẽs sp̄cipit̄. *Virg*. *Hic* v̄ter nobis sp̄ sublimis: aut illũ sub pedibz̄ styx atra tenet manesq; p̄fundi. *Dinc* p̄ septentrionali parte ponit̄: qz̄ hic polus dũtaxat nobis notus sit circa quẽ orbis vertat̄. *Ite* axis d̄z stipes seu lignũ teres circa quẽ rota currus vertit̄. *Ide* lib. iij. geo. *Post* valido nitẽs sub p̄dẽre fagus axis. *Dinc* greci αξων̄ dicunt. *Licet* q̄stq; p̄ toto curru capiat̄: vt̄ apd̄ *Iuue*. *Dignus* arcanos qui mendicaret ad axes. *Ite* axis d̄z totũ celum: vt̄ arẽ humerõtozquet. i. celũ sustinet. *Dicitur* z axis circa quẽ aliqd̄ agit̄ hoc est mouet̄. Un̄ arioni factiofi qz̄ vna quid agerent sacerentq;. *Et* axis fera est in india humili pelle pluribus candidioribusq; maculis.

Arilla. locus concauus subter brachium vbi nascuntur pili. *Inde* fit ala vt̄ inquit *Li*.

Arungia interior pozi pinguedo iueterata ab are plaustroni vngẽdo dicta vt̄ facilius circa eũ rota vertatur. *Hec* quãto vetustior: tãto vtilior est z multas vires hẽre credit̄: qm̄ id aial herbarũ radicibus vescitur. *Ply*. *Solis* cum arungia strumas dicitur. *Dicit* z arungia. *Idem* lib. xx. *Et* syluestri ruta cum arungia veteri illitos ramices sanari produunt.

Axioma. pe. produ. a *Carrone* p̄satum z proloquũz dicitur a

